

Pomoc dodatkowa szkół podstawowych w Akureyri

(Stoðþjónusta grunnskólanna á Akureyri – pólska)

W szkole

(stoðþjónusta innan skóla)

Opieka zdrowotna (skólahjúkrunarfræðingur)

Opieka zdrowotna w szkołach ma na celu wspomaganie rozwoju dzieci pod względem psychicznym, fizycznym i społecznym, w jak najlepszych, dostępnych do tego warunkach. Pielęgniarka, w przypadku poważniejszego wypadku udziela pierwszej pomocy. W czasie pełnienia dyżuru, w razie choroby ucznia bądź urazu, jest ona wsparciem i służy doradztwem pracownikom szkoły. Pielęgniarki szkolne zatrudniane są w niepełnym wymiarze godzin pracy, dlatego nie zawsze są dostępne. W przypadku niegroźnego, nieszczęśliwego zdarzenia lub wypadku w godzinach szkolnych, pierwszej pomocy udziela personel szkoły.

Zgodnie z zaleceniami Naczelnej Izby Lekarskiej do obowiązków pielęgniarki szkolnej należą:

Uczniowie 1 klas: Pomiary wzrostu, wagi oraz badania wzroku. Ocena stylu życia. W przypadku gdy dziecko nie miało zrobionego badania bilansowego czterolatka, podczas którego szczepi się je przeciwko tężcowi, błonicy i krztuścowi pielęgniarka szkolna w porozumieniu z rodzicami może podać dziecku brakujące szczepionki.

Uczniowie 2 klas: Pomiary wzrostu, wagi oraz badania wzroku. Ocena stylu życia.

Uczniowie 3 klas: Pomiary wzrostu, wagi oraz badania wzroku. Ocena stylu życia. Szczepienie przeciwko odrze, różyczce oraz śwince. Wyłącznie dziewczynki otrzymują Cervarix (HPV- szczepionka na raka szyjki macicy) dwa razy w ciągu roku szkolnego.

Uczniowie 4 klas: Pomiary wzrostu, wagi oraz badania wzroku. Ocena stylu życia. Szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i polio.

Dzieci w każdej klasie są mierzone i badane w zależności od potrzeb.

Rodzice / opiekunowie są odpowiedzialni za samopoczucie i zdrowie swoich dzieci. Dobra współpraca i dobry przepływ informacji są ważne dla pracowników służby zdrowia, aby jak najlepiej pełnili swoją funkcję. Dlatego rodzice powinni skontaktować się ze szkolną pielęgniarką, jeśli nastąpi zmiana u dziecka, która może mieć wpływ na zdrowie psychiczne, fizyczne lub społeczne. Zawsze dbamy o pełną dyskrecję w stosunku do każdego ucznia/ rodziny.

Podawanie leków w szkołach (lyfjagjafir)

Regulacja Naczelnej Izby Lekarskiej dotycząca podawania leków w szkołach podstawowych między innymi mówi, że rodzice / opiekunowie muszą dostarczyć pielęgniarkom leki, które dzieci / nastolatki powinny otrzymywać w szkole oraz że leki nigdy nie powinny być przekazywane przez dzieci / nastolatki.

Wszy (ef lús kemur upp)

Chcemy, przypomnieć rodzicom o regularnym sprawdzaniu włosów swoich dzieci oraz informowaniu pielęgniarkę w przypadku znalezienia wszy. Kiedy wszy pojawiają się w klasie, pielęgniarka lub pracownik szkoły wysyła list do domu (elektroniczny) uczniom danego rocznika, informując, że wszy pojawiły się u dzieci danego rocznika, a rodzice proszeni są o sprawdzenie oraz wyczesanie włosów swoich dzieci.

http://eldri.revkjavik.is/desktopdefault.aspx/tabid-3901/6590_read-3405/6353_view-2305/

Pedagog szkolny (störf námsráðgjafa)

Rolą pedagoga szkolnego dbanie jest o dobro wszystkich uczniów.

Jest on powiernikiem oraz rzecznikiem ucznia.

Doradztwo w zakresie edukacji ma służyć jako wsparcie dla wszystkich uczniów w szkole, umożliwiające uczniom tworzenie satysfakcjonujących warunków do pracy w szkole, jak i w domu, oraz umożliwiające obranie drogi ku przyszłości. Pedagodzy szkolni powinni podejmować inicjatywę dotarcia do uczniów, którzy potrzebują pomocy, ale po nią nie sięgają.

Zadania pedagoga szkolnego m.in. obejmują:

- Doradztwo w zakresie nauki oraz wyboru kariery ucznia.
- Szkolenia zawodowe i taktyki uczenia.
- Działania prewencyjne przeciwko przerywaniu nauki na poziomie szkół podstawowych i średnich.
- Wsparcie społeczne i indywidualne uczniów.
- Kursy: Samorozwój, umiejętności społeczne i kontrolowanie emocji, ADHD, dysleksja oraz kursy dotyczące interakcji dziewcząt i chłopców.
- Wywiady z nowymi uczniami.
- Wypełnianie ankiet dotyczących zainteresowań uczniów, po czym omówienie wyników wraz z uczniami.

Nakłada się nacisk na to, aby doradztwo była dostępna dla wszystkich uczniów i aby możliwość zasięgnięcia porady u doradcy nie musiała koniecznie wiązać się z wystąpieniem jakiegoś problemu, czy ze względu na złe samopoczucie. Uczniowie mogą sami poprosić o takie spotkanie u pedagoga szkolnego, jeśli chcą porozmawiać z kimś w ciągu dnia na temat ich planów lub nadziei oraz oczekiwań w życiu.

Pedagodzy szkolni zobowiązani są do dyskrecji w zakresie spraw prywatnych uczniów, z wyjątkami, o których mówi prawo w kodeksie rzecznika praw dziecka. 80/2002.

Rada Ochrony Ucznia (nemendaverndarráð)

Rada Ochrony Ucznia działa we wszystkich szkołach podstawowych w mieście.

Rolą Rady Ochrony Ucznia jest koordynacja organizacja i wdrażania usług dla uczniów z dziedziny opieki zdrowotnej, doradztwa w zakresie edukacji oraz usług specjalistycznych, wspieranie dyrektora szkoły przy przygotowywaniu i wdrażaniu programów pomocy specjalnej dla uczniów. W przypadku, jeśli uczeń potrzebuje specjalnej pomocy ze względu na swoją niepełnosprawność, chorobę, trudności społeczne czy emocjonalne, pracownicy szkoły bądź rodzice mogą poprosić o wsparcie u Rady Ochrony Uczniów.

W Radzie zasiadają: dyrektor szkoły, kierownicy działów, pedagog szkolny oraz pielęgniarka szkolna. Ponadto odbywają się regularne zebrania Rady z pracownikiem socjalnym (przedstawicielem rzecznika praw dziecka Barnavernd), psychologiem oraz nauczycielem pedagogiki specjalnej z wydziałem oświaty i wychowania miasta Akureyri.

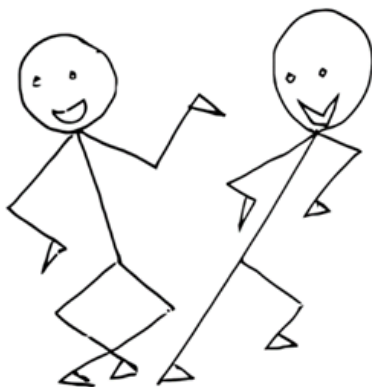
Zespół do walki z traumą- zespół do walki z przemocą

(áfalla– og eineltisteymi)

We wszystkich szkołach podstawowych istnieją zespoły do walki z traumą, mające za zadanie reagowanie oraz udzielanie wsparcia w przypadku zaistnienia poważnych okoliczności w życiu ucznia, np. jeśli traumatyczne przeżycie dotknęło rodzinę lub uczeń doświadcza przemocy w szkole.

We wszystkich szkołach istnieje nadzór pod kątem wychwytywania problemów związanych z przemocą/ problemami z komunikacją interpersonalną. Nauczyciele natomiast pracują nad profilaktyką zapobiegającą problemowi. Jeśli istnieją przesłanki wskazujące na przemoc w stosunku do ucznia, reagujemy według schematu. Wtedy pracuje się z całą klasą, jak również z ofiarą, sprawcą / sprawcami oraz rodzicami.

Ważne jest, aby rodzice wspierali pracę nauczycieli i rozmawiali ze swoimi dziećmi, że przemoc nigdy nie jest tolerowana w życiu szkoły. Ważne jest również, aby rodzice dawali od razu znać nauczycielom swoich dzieci, jeśli dziecko nie czuje się dobrze lub podejrzewa, że w szkole jest stosowana przemoc.

Poza szkolna pomoc dodatkowa

(stoðþjónusta utan skóla)

Wszystkie szkoły podstawowe mogą ubiegać się o specjalistyczne usługi z wydziału oświaty i wychowania miasta Akureyri, Glerárgata 26, które są świadczone pod kątem indywidualnym ucznia. Szkoły za zgodą rodziców, kierują kwestie uczniów do wydziału oświaty i wychowania na specjalnych formularzach. Alternatywnie, rodzice mogą zwrócić się również bezpośrednio o pomoc dla swoich dzieci. Formularze są dostępne w szkołach lub w wydziale oświaty i wychowania.

Poradnia pedagogiczna Wydziału oświaty i wychowania

(skóláþjónusta fræðslusviðs)

Specjalistami pracującymi w poradni pedagogicznej są różni psychologowie oraz nauczyciele specjaliści. Dla wielu uczniów świadczą doradztwo w zakresie: trudności z nauką, zdolności rozwojowych, problemów z zachowaniem, przemocy oraz trudności emocjonalnych.

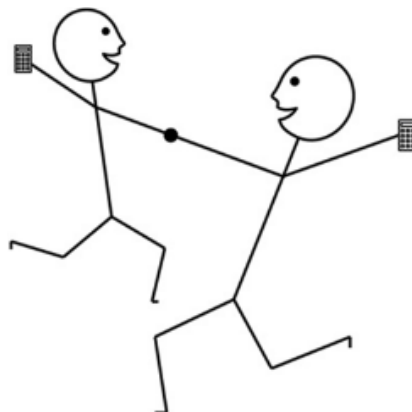
Pracownicy oceniają problem dziecka za pomocą testów, wywiadów oraz badają sytuację dziecka. Następnie zawiera się propozycje współpracy z rodziną i szkołą. Współpraca z innymi oferuje różne specjalistyczne rozwiązania, takie jak oddziały specjalne w szkołach Giljaskóla oraz Síðuskóla, szkołę Hlíðarskóla oraz Skólasmíðja. W razie potrzeby poszukuje się usług i współpracy z innymi jednostkami np. z zespołem SAK w BUG, HSN, Barna- og unglingageðdeild Landspítalans (oddziałem psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży w szpitalu Landspítali) oraz państwowym Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins (Państwowy Ośrodek Diagnostyczno-poradniczy). We współpracy z rodzicami, pracownicy poradni pedagogicznej kierują sprawę dziecka do odpowiednich instytucji.

Helga Vilhjálmsdóttir psycholog, kierownik poradni pedagogicznej.

Email: helgav@akureyri.is

Logopedzi (talmeinafræðingar)

Jeśli dzieci potrzebują pomocy logopedycznej, np. ze względu na wymowę poszczególnych dźwięków bądź rozwoju mowy dziecka, wtedy nauczyciele wysyłają skierowanie do poradni pedagogicznej z podpisami i zgodą rodziców. Stamtąd skierowanie przesyłane jest do logopedy. Spotkania z logopedą odbywają się zazwyczaj w gabinetach logopedycznych do których dzieci po zakończonych zajęciach szkolnych przychodzą w asyście rodziców. Jeśli sytuacja w szkole na to pozwala, dzieci prowadzone są bezpośrednio przez szkołę do logopedy bądź logopeda przychodzi do szkoły.

Doradztwo dydaktyczne dla uczniów z islandzkim jako drugim językiem

(kennsluráðgjafi vegna nemenda með ísl. sem annað tungumál)

Uczniowie, których język islandzki nie jest językiem ojczystym, mają prawo do pomocy w zakresie języka islandzkiego, jako języka drugiego w szkołach. Pomoc ta przebiega w różny sposób, odbywa się zarówno w klasach, jak i w małych grupach poza klasami. Pedagog szkolny wydziału oświaty służy pomocą nauczycielom, uczniom i rodzicom, zwłaszcza podczas stawiania pierwszych kroków, jak i pierwszych kilku tygodniach w tej nowej sytuacji, jaką jest szkoła. W zależności od potrzeb pedagog szkolny towarzyszy w spotkaniach z rodzicami, wedle życzeń i sytuacji. Służy poradą rodzicom, uczniom oraz nauczycielom. Pedagog szkolny zajmuje się stroną informacyjno-edukacyjną dla nauczycieli, z której również mogą korzystać rodzice: <http://erlendir.akmennt.is>

PMTO Trening kompetencji rodzicielskich (PMTO foreldrafærni)

PMTO. Jest sprawdzoną terapią, która ma na celu ograniczenie występowania problematycznych zachowań u dzieci i młodzieży, opartą na szeroko zakrojonych badaniach naukowych. Terapia ta została opracowana w instytucie badawczym Oregon Social Learning Center (OSLC) w USA i dostosowana do islandzkich warunków w zakresie terapeutyczno-prewencyjnych.

Ponieważ rodzice są najważniejszymi nauczycielami swoich dzieci, nacisk nakładany jest na kompleksową pracę z nimi, gdzie mogą uzyskać pomoc w zakresie nowych sposobów wychowania. Pracuje się nad konkretnymi podstawowymi elementami w celu promowania pozytywnego zachowania dziecka, zmniejszenia złego samopoczucia oraz zachowań problemowych. Nakładany jest nacisk na wydawanie prawidłowo poleceń, kontrolę emocjonalną, technikę komunikacji oraz relacje szkoły z domem. Rodzice m.in. uczą się używania systemu zachęt, wyznaczania granic, umiejętnego nadzoru, rozwiązywania sporów oraz pozytywnych relacji ze swoimi dziećmi.

Można zapisać się na **kurs PMTO dla rodziców**. Obejmuje on **8 spotkań** po 2 ½ godziny każde. Kurs ten odpowiedni jest dla rodziców młodszych dzieci, które sprawiają stosunkowo mniejsze problemy. Jeśli trudności z dzieckiem są duże można zapisać się na **indywidualną terapię PMTO**, która ma formę wywiadów w kontekście szkolenia trwającym 20 tygodni. Inną możliwością jest **PMTO –PTC terapia grupowa**, gdzie grupa spotyka się regularnie. Zlecane są zadania do wykonania w domu jak też, pomiędzy spotkaniami, oferowane jest wsparcie telefoniczne. Specjalnie wyszkoleni terapeuci, psychologowie czy pracownicy socjalni zajmują się terapią oraz kursami. Rodzice mogą złożyć wniosek o terapię PMTO na specjalnych formularzach: *Tilvísun til sérfræðipjónustu leik – og grunnskóla* (wniosek o dodatkową pomoc specjalistyczną przedszkoli i szkół), który należy złożyć do Wydziału Oświaty miasta Akureyri, do wychowawcy dziecka lub władz szkoły.

Guðbjörg Ingimundardóttir jest kierownikiem projektu PMTO.

Email: gudbjorging@akureyri.is

Oddziały specjalne szkół podstawowych

(sérdeildir grunnskólanna)

Oddział specjalny w szkole Síðuskóla dla uczniów z autyzmem

W szkole Síðuskóla znajduje się oddział specjalny dla uczniów z autyzmem.

Uczniowie mieszkający w Akureyri, u których, przez instytucje do tego powołane, zdiagnozowano autyzm mają prawo do edukacji w oddziale specjalnym. Oprócz tego, uczniowie powinni posiadać również inne deficyty, np zaburzenia rozwojowe i / lub rozpoznane problemy z zachowaniem.

Oddział specjalny nakłada nacisk na indywidualnie dostosowaną naukę, która bierze pod uwagę potrzeby i sytuacje ucznia, życzenia rodziców oraz wymogi programowe. Ponadto nakładany jest nacisk na integrację dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi oraz dobrą i skuteczną współpracę rodzicielską.

Pracownicy oddziału pełnią rolę doradcą w zakresie problemu autyzmu u dzieci w innych szkołach podstawowych w Akureyri.

Oddział specjalny w szkole Giljaskóla dla dzieci niepełnosprawnych

W szkole Giljaskóla znajduje się oddział dla dzieci z dużym stopniem inwalidztwa.

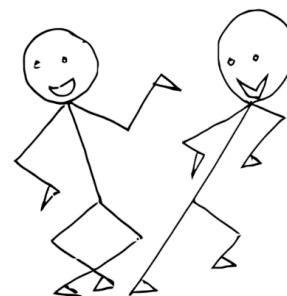
Uczniowie wymagają specjalnego i indywidualnego nauczania oraz ćwiczeń. Ich inwalidztwu często towarzyszą trudności z percepcją, rozumowaniem, komunikacją, postawą, samodzielnością, interakcjami społecznymi oraz życiem codziennym. Ci uczniowie wymagają pomocy we wszystkich aspektach życia codziennego, opieki i nadzoru przez cały czas. Lekcje, materiały dydaktyczne oraz przybory są dostosowywane do potrzeb indywidualnie.

Nauczanie pod względem rozwoju : Nacisk nakładany jest na promowanie rozwoju w zakresie percepcji, motoryki, relacji, intelektu oraz rozwoju emocjonalno-społecznego.

Nauczanie pod względem umiejętności: Nacisk nakładany jest na zwiększenie umiejętności ucznia w radzeniu sobie w życiu codziennym jak samodzielność, proste zadania i zajęcia dodatkowe.

Nauczanie pod względem doświadczenia: Nacisk nakładany jest na budowaniu doświadczenia uczniów, aby mogli lepiej zrozumieć środowisko, w którym żyją i doświadczać je w znaczący sposób.

Oddział pełni rolę doradcą dla nauczycieli, rodziców oraz innych osób związanych z tą grupą uczniów.

Hlíðarskóli

Hlíðarskóli jest jednostką z zakresu pedagogiki specjalnej w systemie edukacji szkół podstawowych w Akureyri. Stworzona została dla uczniów mających problemy, które sprawiają, że trudno im się rozwijać, czuć się dobrze i kontynuować edukację w szkołach podstawowych. Można tutaj np. wymienić problemy społeczno-emocjonalne, znaczne problemy behawioralne i adaptacyjne, zaburzenia komunikacji, różne problemy w zakresie zaburzeń autystycznych, specyficzne trudności w uczeniu się jak też różnego rodzaju inwalidztwo.

Najczęściej pobyt w tej szkole traktuje się jako tymczasowy środek zaradczy aby wyjść uczniowi na przeciw w zaspokajaniu jego potrzeb w szkole macierzystej przy pomocy konsultantów PMTO oraz specjalistycznych rozwiązań szkolnych. Do Hlíðarskóla najczęściej uczniowie uczęszczają 1-3 lata, chociaż w niektórych przypadkach może zaistnieć potrzeba dłuższej edukacji.

Uczniowie mają możliwość edukacji oraz nauki, w jak najbardziej to możliwe, różnorodny sposób, aby móc u nich potęgować uwarunkowania intelektualne oraz mocne strony.

Nauczanie opiera się więc na różnorodności i uwzględnia różne potrzeby, możliwości i zainteresowania każdego indywidualnie.

Aktywny udział rodziców jest istotnym czynnikiem w życiu szkoły. Bardzo duży nacisk nakładamy na wspieranie i umacnianie rodziców w ich rodzicielstwie.

